

ere skabte ved Inddæmningsdiger, — der staa ubtrykkelig: der ikke skulde Inddæmning deres Tilblivelse. Naar disse Inddæmningsdiger vel ikke have skabt disse Eiendomme fra første Færd af, men have omdannet Morabser og Udfører, der var værdifulde, til frugtbare Algerjorder, der maatte ere de bedste i Egnen, saa forekommer det mig at være i højeste Grad uretfærdigt, at man ikke kan tvinge Vedkommende til at bidrage til Omkostningerne; jeg veed virkelig ikke, hvorfor de skulde være fri derfor, naar vel ikke selve Eiendommens Eksistens, men dens Beskaffenhed som frugtbringende er frembragt ved Diget. Det forekommer mig, at man i dette Tilfælde har været for haard, at man har været for bange for Spekulationen. Jeg veed virkelig ikke, hvad hele vor Færd her i Verden var værd, naar man skulde være bange for Spekulationen; er ikke enhver Drift mer eller mindre en Spekulation? Mon ikke den Landmand spekulerer, der drainer og mængler sine Marker? Hvis man vil ubelufte Spekulationen fra al Virksomhed, tror jeg virkelig ikke, at det, der bliver tilbage, vil blive meget værd. I § 8 og følgende Paragrafer kommer en Bestemmelse om, hvorledes Digelag kunne fremtvinges. Jeg forstaa den ikke rigtig, men jeg antager, at Meningen er den, at Halvdelen af Eierne, naar disse tillige ere Eiere af Halvparten af Grundten, kunne af Amtsrådet faae Tilladelse til at etablere et Digelag, medens de, naar de udgjøre $\frac{3}{4}$ af Eierne og eie $\frac{3}{4}$ af Grundten, kunne faae Tilladelsen dekretet af Indenrigsministeren. Vil man imidlertid ikke give Inddæmningsdigerne Rettigheder, saa vil jeg spørge, om det er Meningen, at de skulle have Forpligtelser uden at have Rettigheder; thi er Meningen den, at de skulle have Forpligtelse uden Rettigheder, saa vil jeg sige, det er uretfærdigt, og er Meningen den, at de ikke skulle have Forpligtelser til at indgaa i Digelaget, saa vil der paa de fleste Steder ikke kunne etableres hensigtsmæssige Diger, thi uden Demninger, der for en Del ligge paa Havets Bund, er Beskyttelse ved Diger økonomisk talt komplet umuligt mangfoldige Steder. De fleste Inddæmningsdiger, man kender her, er jo Fjord og Bage i Form af Cirkler og Halvcirkler, og den eneste Maade, paa hvilken man kan beskytte Jorderne omkring dem, er ved at drage Diger tværs over Mundingen af Fjorden, hvorved man indvinder Land fra Havet, og hvorved Jorderne indenfor med det Samme beskyttes. Ved disse Foretagender vinder man imidlertid for det Lands Vedkommende, der ligger bagved, og som ofte har et meget stort Omfang, tidt mere, end man vinder ved selve det indvundne Land. Ganste vist er det et Inddæmningsforetagende, og saa siger man, det kan ikke gaa at give slige Inddæmnings Rettigheder, thi man bør ikke tvinge de Andre til at hjælpe; hertil siger jeg, saa bliver Konsekvensen den, at man ikke kan beskytte Egnene om Bugter og Fjorde paa Sjællands og Lange-

lands og Jyens og heller ikke paa Sjællands Kyster paa store Strækninger. Man kan altsaa ikke beskytte det gamle Land, uden at man tvinges til tillige derved at indvinde Land. — Ungaende Bestemmelserne for Digelagene skal jeg kun gjøre den almindelige Bemærkning, at det forekommer mig at være temmelig uovelig at give disse Digelag de Rettigheder, der indeholdes i § 11. At Amtsrådet kan gaa ind paa at garantere Laan og kan forskudsvis udrede af Amtsræpartitionsfonden alle Omkostninger ved Digets Vedligeholdelse, som falde paa disse Digetrækninger, skal jeg ikke modsætte mig; men det forekommer mig, at dette Punkt i høi Grad trænger til at blive drøftet af det høie Thing, førend man giver en flig i vor Lovgivning udenfor Bestemmelse. Foruden de Digelag, der ere større Samlinger af Eiendomme, som saaledes under Amtsrådets Approbation kunne samles til en Enhed, er der andre mindre Foreninger, private Digelag, om jeg saa maa udtrykke mig, hvor Eierne af Dige kunne tvinge hinanden til en Vedtagts Vedtagelse, som til Syvende og sidst kan fremtvinges gennem Landvæsenkommission og Amtsråd. Det, jeg her nærmest har Betænkelighed ved, er, at Bestemmelserne ske gennem Stemmeflerhed, thi jeg beder de Herrer lægge Mærke til, at naar et Foretagende eies af Flere, hvoraf En f. Ex. eier $\frac{1}{100}$, den Anden de $\frac{2}{100}$ og den Tredie de $\frac{97}{100}$, saa vil Den, der eier de $\frac{97}{100}$, kunne blive overstemt af de to Andre, saa at de ved Hjælp af Amtsrådet kunne faae Den, der bærer næsten hele Byrden, til at gjøre Noget, som han i Grundten ikke synes om. Dette Punkt er efter min Mening saa vigtigt, at man ikke skal storme Lovforslaget gennem Thinget, uden at underkaste det en nøiere Drøftelse. At § 19 har faaet den Skikkelse, den har, skyldes ganske vist ikke den ærede Ministers Initiativ. Da Forslaget efter Stormfloden den 13de November første Gang kom her i Rigsdagen, var der en ganske anden Røstning saavel over hele Landet som over Ministeren, end der er nu, da vi behandle det foreliggende Lovforslag. Da var der ikke Tale om Andet — jeg kunde i det Mindste ikke faae Andet ud af den ærede Ministers Udtalelse — end at man anerkendte, at den Egn, hvor jeg hører hjemme, i højeste Grad trængte til Statens Beskyttelse. Nu vil jeg sige: vil Staten ikke give Bidrag, naar den lade det være, men lad os saa dog i det Mindste beholde det Grundlag, hvorpaa vi leve. Man ophæver en Lov og giver os en anden i Stedet, som vi ikke kunne bruge. I § 19 har man saaledes slaet en Streg over Spekulationen, men det er saa vilkaarligh, at det i højeste Grad er uretfærdigt, idet man siger: Hvad der er skyldsat, er godt, men hvad der ikke er skyldsat, kan ikke bruges. Skyldsatningen foregaar imidlertid først efter 20 Aars Forløb — i Gjennemsnit, det sker ikke altid — og det kan saaledes